

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 1 iš 11

1 skirsnis. MEDŽIAGOS/MIŠINIO IR BENDROVĖS/ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS

1.1. Produkto identifikatorius

Produkto pavadinimai:

LUBOFOS 12
LUBOFOS 5-10-25
LUBOFOS GANYKLOMS
LUBOFOS BE CHLORIDO 3,5-10-15
LUBOFOS PK
LUBOFOS PKMg
LUBOFOS BULVĖMS
LUBOFOS ŠAKNIAVAISIAMS
LUBOFOSKA 4-12-12
LUBOFOS 4-12-12
LUBOFOSKA 0-12-24
LUBOFOSKA 3,5-10-20
LUBOFOSKA 3,5-10-22
LUBOFOSKA 5-10-15
LUBOPLON 0-10-30
LUBOPLON 5-17-30
LUBOFOS 12 MAKS
LUBOFOS UNIVERSALIOS

Šios mineralinės trąšos yra mišinys, kuriame yra neorganinių medžiagų, tokių kaip amonio sulfatas, amonio fosfatas, kalio chloridas, kalio sulfatas, magnezitas, superfosfatas, kizeritas, dolomitas ir kt.

Produkto klasė: trąšos

1.2. Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Nustatyti naudojimo būdai:

trąšų formulavimas - trąšų mišinių paruošimas, profesionalus trąšų naudojimas, vartotojams skirtas trąšų naudojimas. Naudojimo aprašų sistema pateikiama 16.2. skirsnyje.

Nerekomenduojami naudojimo būdai:

Nerekomenduojama naudoti ne pagal išdėstytus naudojimo būdus ir paskirtį.

1.3. Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją

Platintojas Lietuvoje:

UAB „AGROCHEMA“
Jonalaukio k., Ruklos sen. 55296 Jonavos r.
Tel.: 8 617 00 100
Įmonės kodas 110548779
PVM kodas LT 105487716

Gamintojas:

LUVENA S.A.
Romana Maya 1
62-030 Liubonis
tel. (061) 8900 100
faksas. (061) 8900400

Už saugos duomenų lapą atsakingo asmens elektroninio pašto adresas Lenkijoje:

danuta.rybarczyk@luvena.pl

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 2 iš 11

Už saugos duomenų lapą atsakingo asmens elektroninio pašto adresas Lietuvoje:

visachemija@gmail.com

1.4. Pagalbos telefono numeris

Lietuvos apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras visą parą: +370 5 236 20 52, +370 687 53378

Interneto svetainė: www.apsinuodijau.lt

Bendras pagalbos telefonas: 112

2 skirsnis. GALIMI PAVOJAI

2.1. Medžiagos ar mišinio klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) 1272/2008:

Pavojaus klasė	Pavojaus kategorija	Pavojingumo frazė
Smarkus akių pažeidimas (akių sudirginimas)	1	H318

2.2. Ženklavimo elementai

Ženklavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008:

Pavojaus piktograma (os):		
Signalinis žodis		Pavojinga
Pavojingumo frazė (s):	H318	Smarkiai pažeidžia akis

Atsargumo frazės:

P102 Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje.

P280 Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

P305+P351+P338 PATEKUS Į AKIS: kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.

P310 Nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.

P501 Turinį/talpyklą išmesti laikantis teisės aktais nustatytų reikalavimų

Papildoma informacija

2.3. Kiti pavojai

PBT ir vPvB vertinimo rezultatai:

PBT: netaikoma;

vPvB: netaikoma.

3 skirsnis. SUDETIS IR INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS

3.2. Mišiniai

Produktas yra mišinys

CAS Nr.	EC Nr.	Cheminė medžiaga	Klasifikacija pagal reglamentą EB Nr.1272/2008	Masės/tūrio dalis proc.
8011-76-5	232-379-5	Superfosfatas (REACH reg.Nr. 01-2119488967-11-xxxx)	Smarkus akių pažeidimas (akių sudirginimas) 1 kat. H318	15-70

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 3 iš 11

4 skirsnis. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1. Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

Bendra informacija

Užterštus drabužius nusivilkti, prieš naudojant kitą kartą išplauti/ išvalyti naudojant atitinkamas plovimo/ valymo priemones. Pirmosios pagalbos darbuotojai turėtų atkreipti dėmesį ir į savo saugumą. Rekomenduojama naudoti asmenines apsaugos priemones teikiant pirmąją pagalbą nukentėjusiems.

Patekus ant odos: Patekus produktui ant odos, nuplauti tekančiu vandeniu, naudojant atitinkamas plovimo priemones (muilas, kūno prausiklis, kt.). Plovimui nenaudoti tirpiklių ir/ar skiediklių. Nusirengti užterštus drabužius, nusiauti avalynę, nusiimti kitus užterštus ir/ar nešvarius daiktus, prieš vėl juos naudojant gerai nuvalyti ir/ar nuplauti/ išskalbti, naudojant atitinkamas valymo/ skalbimo priemones (skalbimo milteliai, valikliai, kt.).

Patekus į akis: Netrinti akių, palenkus galvą, plačiai atverti vokus ir nedelsiant gausiai praskalauti/praplauti vandeniu, taip pat po akių vokais. Esant galimybei išsiimti kontaktinius lęšius ir vėl praskalauti/ praplauti vandeniu. Skalauti/ plauti ne mažiau kaip 15 minučių. Susisiekti su profesinės medicinos specialistu arba kreiptis į akių gydytoją.

Įkvėpus: Pasijutus blogai, išvesti nukentėjusį į gryną orą. Kūno padėtis turi būti tokia, kad būtų galima laisvai ir lengvai kvėpuoti. Pašalinti kvėpavimui trukdančius drabužius (skareles, kaklajuostes ir pan.). Jeigu kvėpuoja sunkiai, duokite deguonies. Kreipkitės medicininės pagalbos.

Nurijus: Praskalauti burną vandeniu, neskatinant vėmimo, nebent tai atlieka medicinos personalas. Duokite gerti vandens. Jei pacientas be sąmonės, nemėginkite sukelti vėmimo. Jei reikia, pasistenkite, kad būtų suteikta profesionali medicininė pagalba ir pacientą nugabenkite į ligoninę.

4.2. Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Akys: Akių ėsdinimas, skausmas, paraudimas.

Nurijus: bendras silpnumas, galvos skausmas.

Oda: galimas dirginimas, paraudimas.

Įkvėpus: galimas gerklės dirginimas, kosulys.

4.3. Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą: galimas ilgalaikis/tėstinis poveikis.

Gaisro metu įkvėpus skilimo metu susidariusių fosforo ir sieros oksidų, gali pasireikšti dirginantis ir ėsdinantis poveikis kvėpavimo takams.

5 skirsnis. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

5.1. Gaisro gesinimo priemonės

Bendrosios pastabos

Produktas nėra degus.

Gaisrui gesinti tinkamos priemonės: vanduo, anglies dioksidas, alkoholiui atsparios putos, sausi milteliai.

Netinkamos priemonės: stipri vandens srovė.

5.2. Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai: gaisro metu išsiskiria nuodingos dujos ir garai (fosforo ir sieros oksidai).

5.3. Rekomendacijos gaisrininkams

Specialiosios saugos priemonės: Būtina dėvėti apsauginius drabužius ir naudoti kvėpavimo aparatą su oro tiekimu. Gaisrininkai privalo naudotis atitinkama apsaugos įranga ir autonominiu kvėpavimo aparatu (SCBA) su visa veidą dengiančią kauke, užtikrinančią teigiamą slėgį. Europos standartą EN 469 atitinkantys gaisrininkų drabužiai (įskaitant šalmsus, apsauginius batus ir pirštines) užtikrins bazinį apsaugos lygį cheminių medžiagų avarijose.

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 4 iš 11

6 skirsnis. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

6.1. Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros:

6.1.1. Neteikiantiems pagalbos darbuotojams: Naudoti asmenines apsaugos priemones, aprašytas 8 skirsnyje ir laikytis 7 skirsnio saugos reikalavimų.

6.1.2. Pagalbos teikėjams: Vengti tiesioginio produkto kontakto su oda, saugoti, kad nepatektų į akis. Dėvėti atsparius apsauginius drabužius, hermetiškus akinius (8 skirsnis).

6.2. Ekologinės atsargumo priemonės: Pasirūpinkite, kad nepatektų į nuotekas ir viešą vandentiekio sistemą.

6.3. Izoliavimo ir valymo procedūros ir priemonės: Evakuokite pašalinius asmenis. Išsipyliusias trąšas surinkite į tinkamas talpykles ir laikydamiesi vietos/šalies taisyklių reikalavimų perduokite naudoti, perdirbti ar šalinti (žr. 13 skyrių).

Susemkite produktą į tinkamas talpykles.

Užterštą vietą reikia kruopščiai išplauti ir išvalyti vandeniu.

6.4. Nuoroda į kitus skirsnius

Informacija apie saugų naudojimą ir sandėliavimą pateikiama 7 skirsnyje.

Informacija apie asmens saugos priemones pateikiama 8 skirsnyje.

Informacija apie medžiagos utilizavimą pateikiama 13 skirsnyje.

7 skirsnis. NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

7.1. Su saugiu naudojimu susijusios atsargumo priemonės

7.1.1. Informacija dėl saugaus naudojimo:

Laikytis 8 skirsnyje nurodytų rekomendacijų.

Utilizuoti pagal 6.3 ir 13 skirsnių nurodymus.

Informacija dėl apsaugos nuo gaisro ir sproginimo: produktas nedegus, nesprogus. Medžiagą laikyti vėsioje, sausoje vietoje, saugoti nuo karščio poveikio. Gaisro atveju tarą vėsinti purškiant vandeniu. Gesintuvus laikyti lengvai prieinamose vietose.

Aerolių ir dulkių susidarymo prevencijos priemonės: Vengti didelės dulkių koncentracijos susidarymo ore. Užtikrinti, kad darbo vietoje būtų adekvatus tiekiamasis – ištraukiamasis vėdinimas. Naudoti tinkamas asmenines apsaugines priemones, nurodytas 8 skyriuje. Jei patalpoje yra didelė dulkių koncentracija, nedelsiant išeikite iš patalpos.

Aplinkos apsaugos priemonės: Neleisti patekti į kanalizaciją ir/ar paviršinius/gruntinius vandenį, drenažo sistemas, dirvožemį. Saugoti nuo pasklidimo sausumoje.

7.1.2. Informacija dėl darbo higienos: Naudojant nevalgyti, nerūkyti ir negerti. Rekomenduojama dėvėti apsauginius akinius. Mūvėti apsaugines pirštines ir drabužius, kad būtų išvengta sąlyčio su oda. Plauti rankas prieš pertraukus ir po darbo su produktu. Vengti kontakto su oda ir akimis. Neįkvėpti, nepraryti ir negerti. Prieš einant į valgymo patalpas, nusirengti darbinis drabužius ir darbo apsaugos priemones.

7.2. Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus. Šios trąšos turi būti laikomos vienetinėse pakuotėse arba nesupakuotos, jei jos yra apsaugotos nuo tiesioginio atmosferos poveikio. Nefasuotas trąšas galima laikyti krūvose ant grindų, kurios privalo būti kietos, be įtrūkimų, nepralaidžios. Trąšas uždengti nepralaidžia vandeniui medžiaga arba laikyti po stogu, gerai vėdinamoje vietoje. Laikykite gaminį atokiau nuo šarmų, karbamido, amonio nitrato.

Kita informacija apie saugojimo sąlygas: užtikrinti, kad neišsilietų net ir nedidelis kiekis produkto.

7.3. Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai):

1.2. skirsnis ir 16.2. skirsnis

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 5 iš 11

8 skirsnis. POVEIKIO PREVENCIJA (ASMENS APSAUGA)

Naudojant apsaugines priemones (AP) turi būti įgyvendinamos papildomos priemonės: darbo trukmė (poveikio trukmė) turėtų atspindėti papildomą fiziologinį darbuotojo stresą dėl naudojamų AP. Be to, laikoma, kad, naudojant tam tikras AP, sumažėja darbuotojo gebėjimai naudoti įrankius ir bendrauti. Dėl šių priežasčių, darbuotojas turėtų būti: sveikas (ypač atsižvelgiant į sveikatos problemas, kurios gali turėti įtakos AP naudojimui) ir turi būti užtikrintas nepralaidumas/ sandarumas tarp kūno ir AP (atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip randai, plaukuotumas ir kt.).

Darbdavys ir savarankiškai dirbantys asmenys teisiškai atsako už AP išdavimą ir valdymą, tinkamai jas naudojant darbo vietose. Todėl jie turėtų apibrėžti ir dokumentuoti tinkamą AP naudojimo politiką, įskaitant darbuotojų mokymą.

8.1. Kontrolės parametrai

Cheminė medžiaga		Ribinis dydis DNEL
Pavadinimas	CAS/EC Nr.	
Superfosfatas	8011-76-5 232-379-5	Prarijus (darbuotojas) netaikoma; Prarijus (plačioji visuomenė) 2,1 mg/kg kūno masės per dieną; Per odą (darbuotojas) 17,4 mg / kg kūno masės per dieną; Per odą (plačioji visuomenė) 10,4 mg / kg kūno masės per dieną; Įkvėpus (darbuotojas) 3,1 mg / m ³ Įkvėpus (plačioji visuomenė) 0,9 mg / m ³

Nėra nustatyta, kad medžiaga gali būti klasifikuojama ir ženklinama kaip toksiška. DNEL reikšmės yra pakankamos, kad būtų užtikrinta, jog sunkaus poveikio medžiaga nesukelia.

8.2. Poveikio kontrolė

8.2.1. Informacija apie techninės įrangos pritaikymą: Poveikis: darbo trukmė neribojama (iki 480 minučių per pamainą, 5 pamainos per savaitę). Darbo vietoje turi būti įrengta atitinkamas vėdinimas, užtikrinanti, kad koncentracija ore būtų mažesnė už leistinus ribinius poveikio dydžius. Pasirūpinti reguliaria darbo aplinkos oro kokybės kontrole. Rekomenduojama pasirūpinti, kad šalia darbo vietų būtų įranga akims/ rankoms plauti.

8.2.2. Bendrosios apsaugos ir higienos priemonės: Darbo metu, esant galimybei, rekomenduojama vengti tiesioginio kontakto su produktu. Rekomenduojama dėvėti asmenines apsaugos priemones. Nevalgyti, negerti, nerūkyti, darbo vietoje, kad produktas nepatektų ant odos, į burną ar akis. Prieš pertraukas ir po darbo privaloma nusiprausti naudojant atitinkamas priemones (muilas, kt.). Baigus darbą nusirengti užterštus/ nešvarius drabužius, nusiauti batus, nusiimti akinius, kitus užterštus daiktus ir kruopščiai juos išvalyti/ išplauti atitinkamomis plovimo/ skalbimo priemonėmis (milteliai ar kt.) prieš juos naudojanti kitą kartą.

Akių/veido apsauginės priemonės

Dirbant su produktu naudoti hermetiškus apsauginius akinius, apsauginį skydelį (DIN EN 166). Saugotis, kad produktas nepatektų į akis.

Rankų apsauginės priemonės

Dėvėti nepralaidžias, atsparias dilimui ir cheminėms medžiagoms apsaugines pirštines (DIN EN 374). Medžiaga, iš kurios pagamintos pirštinės, turi būti atspari produkto poveikiui. Tinkama medžiaga apsauginėms pirštinėms pagal LST EN 374-3: 2004 – fluorinta guma. Pirštinių storis turėtų būti daugiau nei 0,5 mm. Tinka tik kaip apsauga nuo tiškųjų, trumpalaikių ekspozicijų atveju. Pirštines dėvėti atsižvelgiant į maksimalų dėvėjimo laikotarpį, medžiagos prasisiskverbimo laiką (4 – 8 val.), difuziją ir degradaciją. Tinkama medžiaga butilas (nitrilinė guma) – medžiagos storis 0,6 – 0,8 mm, prasisiskverbimo laikas > 480 min.

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 6 iš 11

Odos apsauga

Dėvėti visą pėdą dengiančius batus, drabužius ilgomis rankovėmis, antistatinius apsauginius rūbus, (EN 1149) arba bent jau medvilninius, neįsielektrinančius darbo drabužius. Patartina naudoti odos apsauginius kremus, kurie apsaugo odą nuo ilgalaikio kontakto su produktu. Stengtis, kad produktas nepatektų į batus. Kūno apsaugos priemonės pasirinkite atsižvelgiant į pavojingų medžiagų koncentraciją ir kiekį darbo vietoje.

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės

Esant reikalui (susidarius aerzoliams) taip pat esant nepakankamam vėdinimui arba ilgalaikiam poveikiui naudoti kaukes arba puskaukes su filtru, apsaugančiu nuo organinių dujų, garų ar aerzolių (filtras P2, P3, klasė A2 pagal LST EN 143), arba filtruojamąsias puskaukes su vožtuvais apsaugai nuo dujų (FFP2 pagal LST EN 149).

Apsauga nuo terminių pavojų: Netaikoma

8.2.3. Poveikio aplinkai kontrolė

Oras: Produkto dalelių poveikio aplinkos orui kontrolė turi būti atliekama vadovaujantis esama bendrąja garų emisijos skaičiavimo metodika ir nustatytais teisės aktais.

Vanduo: Neplauti produkto į nuotėkų sistemas, paviršinius/gruntinius vandenį, vandens drenažo sistemas. Skalautą vandenį šalinti pagal nacionalinius teisės aktus.

9 skirsnis. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

9.1. Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

Agregatinė būseną (kieta, skysta, dujinė):	Kieta, biri
Juslinės savybės (spalva, kvapas):	Bekvapės
Vandenilio jonų koncentracijos vertė, pH:	Priklasuo nuo trąšų rūšies
Virimo temperatūra ar temperatūrų intervalas, °C:	Dėl skilimo, neužverda
Degumas	Nedegus
Tirpimo temperatūra, °C	Nepasiekia tirpimo taško dėl skilimo (dėl pagrindinės sudėtinės medžiagos)
Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra, °C	Netaikoma
Pliūpsnio temperatūra, °C	Nereikšmingas, neorganinių junginių mišinys, nedegus
Skilimo temperatūra, °C	Nėra duomenų
Sprogumo ribos: Žemutinė tūrio % Viršutinė, tūrio %:	Netaikoma
Oksidavimosi savybės:	Nenustatytas
Užšalimo /lydymosi temperatūra, °C	Nenustatytas
Garų slėgis, kPa:	Išsami informacija apie superfosfatą: 8,4x10 ⁻⁷ Pa t = 20 ° C (OECD 104, EB A.4)
Specifinė masė, tankis g/cm ³ :	900-110 kg/m ³
Tirpumas (vandenyje, riebaluose):	Tirpus vandenyje, gali susidaryti vandens suspensijos
Pasiskirstymo koeficientas: (n-oktanolis vanduo)	Netaikoma, neorganinių junginių mišinys
Klumpumas:	Netaikoma, medžiaga yra kieta
Garų specifinis tankis:	Nenustatytas

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 7 iš 11

Garavimo greitis:	Nenustatytas
Oksidavimosi savybės:	Nėra savybių (atsižvelgiant į sudėtį ir naudojimo patirtį)

9.2. Kita informacija: Netaikoma.

10 skirsnis. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

10.1. **Reaktingumas:** stabili rekomenduojamomis naudojimo ir saugojimo sąlygomis.

10.2. **Cheminiis stabilumas:** stabili esant rekomenduojamoms naudojimo ir saugojimo sąlygoms.

10.3. **Pavojingų reakcijų galimybė:** esant rekomenduojamomis naudojimo ir saugojimo sąlygomis pavojingų reakcijų nesusidaro.

10.4. **Vengtinios sąlygos:** drėgmė, užteršimas degiomis medžiagomis, šarmais, stipriomis rūgštimis, oksidatoriais, aukšta temperatūra, karščio šaltiniai, atvira ugnis, aerosoliai ir dulkės.

10.5. **Nesuderinamos medžiagos:** šarmai, karbamidas, amonio nitratas.

10.6. **Pavojingi skilimo produktai:** įprastomis laikymo ir tvarkymo sąlygomis nesusidaro pavojingi skilimo produktai. Kaitinant ar kilus gaisrui išsiskiria nuodingos dujos: pvz. fosforo oksidai (pvz., P₂O₅), sieros oksidai (SO_x), amoniakas, chloridas, fluoridas, vandenilio chloridas.

11 skirsnis. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

11.1. Informacija apie toksiinį poveikį

Ūmus toksiškumas: Produktas neklasifikuojamas pagal nustatytus kriterijus kaip ūmiai toksiškas.

Eksperimentiniai/skaičiuotini/turimi sudedamųjų dalių duomenys:

Cheminė medžiaga		Toksiškumo vertės
Pavadinimas	CAS	
Superfosfatas	8011-76-5 232-379-5	LD50 (prarijus) > 2000 mg / kg (OECD 425 tiriamoji medžiaga: diamonio fosfatas); LD50 (per odą) > 5000 mg / kg (OECD 402 tiriamoji medžiaga: diamonio fosfatas); LC50 (įkvėpus) > 5 mg / l (OECD 403 tiriamoji medžiaga: diamonio fosfatas); Poveikis: Odos dirginimas: nedirgina (OECD 404 tiriamoji medžiaga: diamonio fosfatas); Akių dirginimas: kaustinis poveikis (OECD 405, EB B.5); Odos jautrinimas: nejautrina (OECD 429, EC.42 bandymo medžiaga: diamonio fosfatas); Kiti efektai: Ilgalaikis poveikis, duomenys apie superfosfatą: NOAEL, geriamas 28 dienas: 250 mg / kg kūno masės / dieną (OECD 422 tiriamoji medžiaga: koncentruoto superfosfato TSP);

odos ėsdinimas (sudirginimas): remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

smarkus akių pažeidimas (akių sudirginimas): klasifikuojama kaip smarkiai pažeidžianti akis;

kvėpavimo takų ar odos jautrinimas: remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms: remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų (Mutageniškumas: neigiamas (OECD 471 bandymo medžiaga: koncentruoto superfosfato TSP); neigiamas (OECD 473); neigiamas (OECD 476 bandymo medžiaga: diamonio fosfatas);

kancerogeniškumas: remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų;

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 8 iš 11

toksinis poveikis reprodukcijai: remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų (Poveikis reprodukcijai: peroralinis NOAEL 750 mg / kg kūno masės per dieną (OECD 422 tiriamoji medžiaga: koncentruota superfosfato TSP);

plaučių pakenkimas prarijus: remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų;

specifinis toksiškumas konkrečiam organui – vienkartinis poveikis: remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų;

specifinis toksiškumas konkrečiam organui – kartotinis poveikis: remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

12 skirsnis: EKOLOGINĖ INFORMACIJA

12.1. Toksiškumas:

Cheminė medžiaga		Ekotoksiškumo vertės
Pavadinimas	CAS	
Superfosfatas	8011-76-5 232-379-5	LC50 (žuvis, 96 val.) > 85,9 mg / l (OECD 203, bandomoji medžiaga: diamonio fosfatas) EC50 (dafnija, 72 val.) 1790 mg / l EC50 (dumbliai, 72 val.) > 87,6 mg / l (OECD 201, bandymo medžiaga: koncentruoto superfosfato TSP) EC50 (aktyvus depozitas, 3 val.) > 100 mg / l, NOEC: 100 mg / l (OECD 209, EC C.11)

12.2. Patvarumas ir skaidomumas: Azotas natūraliai nitrifikuojasi arba denitrifikuojasi, susidaro azotas arba azoto oksidai. Fosfatai virsta kalcio, geležies ir aliuminio fosfatais arba jungiasi su organinėmis dirvožemio medžiagomis. Kalis yra absorbuojamas molio dirvožemyje arba virsta jonų pavidalu dirvožemio ištirpusiuose sluoksniuose. Produkto negalima išpilti į kanalizaciją dideliais kiekiais, nes tai gali sukelti uždary vandens eutrofikaciją.

12.3. Bioakumuliacijos potencialas: dėl neorganinių junginių savybių – bioakumuliacijos potencialas mažas.

12.4. Judrumas dirvožemyje: gerai tirpsta vandenyje. Amonio jonai yra absorbuojami dirvožemio dalelių. Fosfatai trumpam pernešami į dirvą, po to sulaikomi dirvožemyje. Kalio jonus sugeria molio dirvožemiai. Dirvožemiuose gali būti išplaunamas kalis.

12.5. PBT ir vPvB vertinimo rezultatai: Netaikoma

12.6. Kitas nepageidaujamas poveikis: Netaikoma.

13 skirsnis. ATLIEKŲ TVARKYMAS

13.1. Atliekų tvarkymo metodai

Negalima šalinti į nuotėkų sistemas, paviršinius/gruntinius vandenį, vandens drenažo sistemas.

Surinkti išsiliejusį produktą. Surinktą produktą sudėti į talpyklą ir utilizuoti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais (Atliekų tvarkymo taisyklės, EWC). Nešalinti kartu su buitinėmis atliekomis.

Atliekų tvarkymo kodas: 16 03 03 **neorganinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų.**

Pakuočių atliekų kodas: 15 01 02 **plastikinės pakuotės.**

Užteršta pakuotė.

Visiškai ištuštinti pakuotę ir utilizuoti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais (Atliekų tvarkymo taisyklės, EWC). Pakuotė gali būti perdirbama, su sąlyga, kad joje nebūtų neišpildo produkto.

Nepavykus užterštos pakuotės ištuštinti, šalinti kaip nepanaudotą produktą.

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 9 iš 11

14 skirsnis. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

Produktui netaikomi pavojingų krovinių vežimo (IMDG, IATA, ADR/RID) reikalavimai ir klasifikacija.

	ADR – sausumos keliai RID – geležinkelių keliai	ADNR – Vandens keliai IMDG – Jūrų keliai	IATA – oro keliai
JT numeris	-	-	-
Teisingas krovinių pavadinimas	Nesuteiktas	Nesuteiktas	Nesuteiktas
UN Gabenimo pavojingumo klasė (ės)	-	-	-
Klasifikacinis kodas	-	-	-
Pakuotės grupė	-	-	-

14.6. Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL73/78 II priedą ir IBC kodeksą: Netaikoma.

15 skirsnis. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

15.1. Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai

2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (Europos Sąjungos oficialusis leidinys Nr. L 396, 2006-12-30, klaidų ištaisymas – Nr. L 136/3, 2007-5-29);

2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies pakeičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEC ir 1999/45/EC bei Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) (Europos Sąjungos oficialusis leidinys Nr. L 353, 2008-12-31);

Higienos norma H23 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“;

Higienos norma HN 36 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“;

„Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe ir darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai“;

„Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas“;

„Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakavimo atliekų tvarkymo įstatymas“;

„Atliekų tvarkymo taisyklės“;

Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR);

Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo vandens keliais (IMDG);

Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo oro keliais (IATA);

Europos atliekų katalogas (EWC);

Informacijai keliamų reikalavimų ir cheminės saugos vertinimo rekomendacijos R.12 skyrius. Naudojimo aprašų sistema.

15.2. Cheminės saugos vertinimas: Pagal REACH reglamento 14 straipsnį cheminės saugos vertinimas yra atliktas (superfosfato).

16 skirsnis. KITA INFORMACIJA

16.1. Nuorodos į pakeitimus

Pateikta informacija atitinka REACH reglamentą Nr. 1907/2006EB su reglamento Nr. 2015/830 pakeitimais.

Peržiūrėta: 2020-01-28, versija: 1

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 10 iš 11

16.2. Nustatyti naudojimo būdai, naudojimo aprašymas ir kategorijos:

Mokymai: darbuotojai turėtų būti informuoti, kaip tinkamai elgtis su mišiniu. Prieš naudojant produktą, reikia perskaityti saugą duomenų lapus.

Naudojimo apribojimai: nėra.

Klasifikacija:

Mišinys yra suklasifikuotas pagal CLP, naudojant klasifikavimo kriterijus kiekvienai poveikio klasei, esančiai CLP reglamento I priedėlio 2–5 dalyse ir mišinių klasifikavimo kriterijus, pateiktus CLP reglamento I priedėlio 3–4 dalyse (vertinimo metodas: mišinių klasifikacija, kai yra duomenų apie visus arba tik kai kuriuos komponentus).

Naudojimo aprašų sistema:

Naudojimo sektoriaus (SU) aprašas

SU 3	Pramoninis naudojimas: atskirų medžiagų arba mišiniuose (preparatuose) naudojimas pramonės gamybos vietose
SU 1	Žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė

Cheminių produktų kategorijų (PC) aprašas

PC12	Trąšos
------	--------

Priedai:**Poveikio scenarijai:**

Poveikio scenarijus	Naudojimas:
PC2 Superfosfatas	Pramoninis mišinių, pusgaminių ir tikslinių medžiagų paruošimas pramoninis pritaikymas
PC2 Superfosfatas	Profesionalus pritaikymas mišinių paruošimui ir galutiniam naudojimui
PC2 Superfosfatas	Galutinis vartotojo naudojimas kaip trąšos ir kiti produktai

16.3. Santrumpos ir akronimai

ADR/RID Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais/geležinkeliais

AP Apsauginės priemonės

CAS Cheminių medžiagų santrumpų tarnyba

CLP Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentas; Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008

DNEL Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė

EC50 Medžiagos efektyvioji koncentracija, kurios poveikis atitinka 50 % maksimalios reakcijos

ECHA Europos cheminių medžiagų agentūra

EINECS Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas

EWC Europos atliekų katalogas

ERC Išsiskyrimo į aplinką kategorija

H&S Sauga ir sveikata

IARC – Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra

IATA Tarptautinė oro transporto asociacija

IMDG Tarptautinis pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksas

IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis

LC50 Mirtina koncentracija 50 proc. tirtos populiacijos (koncentracija nurodoma vandenyje arba ore, paprastai patenka į organizmą įkvėpus)

LD50 Mirtina dozė 50 proc. tirtos populiacijos (dozė patenka prarijus ar per odą)

MEASE Medžiagų poveikio vertinimas ir įvertinimas

MS Valstybės narės

NOAEL Nepastebėtas nepalankus poveikis

NOAL Nepastebėtas poveikis

NTP – Nacionalinė toksiškumo programa

N/E – Neįtraukta

OELV Ribinė vertė darbo aplinkoje

OSHA – Saugos ir sveikatos darbe agentūra

Parengtas pagal Europos Komisijos ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) reikalavimus. Atnaujintas pagal Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/830 reikalavimus	Pildymo data: 2020-01-28 Paskutinio atnaujinimo data: Versija: 1
Mineralinės trąšos su superfosfatu	Puslapis 11 iš 11

PBT Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška
 PNEC Prognozuojama poveikio nesukelianti koncentracija
 PROC Proceso kategorija
 PC Cheminio produkto kategorija
 RE Pakartotinis poveikis
 REACH Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas, autorizacija ir apribojimai
 SCOEL Cheminių veiksmų poveikio darbe mokslo komitetas
 SDL Saugos duomenų lapas
 SE Vienkartinis poveikis
 STP Nuotekų valymo įrenginiai
 SU Naudojimo sektorius
 STOT Specifinis toksiškumas konkrečiam organui
 TLV–TWA Slenkstinė ribinė vertė – vidutinė vertė per laiko intervalą
 TPRD Trumpalaikio poveikio ribinis dydis
 VLE–MP Poveikio ribinė vertė - vidutinė vertė mg/m³ oro
 vPvB Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos

16.4. Naudoti šaltiniai

<http://eippcb.jrc.es/reference/>
<http://echa.europa.eu>
<http://www.sinlist.org/>
<http://www.subsport.eu/>
<http://www.catsub.dk>
<http://osha.europa.eu/en/topics/ds>
<http://www.hse.gov.uk/coshh/essentials/index.htm>
http://www.dguv.de/ifa/en/prg/ghs_spaltenmodell/index.jsp
<http://www.substitution-cmr.fr/>
<http://www.mdsystem.com>
<http://www.infochema.lt>
<http://chemija.gamta.lt/cms/index>
<http://www.gamtostyrimai.lt/lt/pages/view/?id=2>

Taip pat: Europos cheminių medžiagų biuro (ECB), Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA), Švedijos cheminių medžiagų agentūros (KemI), Tarptautinės laboratorijų organizacijos (ILO), TOXNET duomenų bazių pateikti duomenys.

16.5. Atsakomybę ribojanti sąlyga

Informacija yra teisinga, kiek mums žinoma medžiagos/mišinio saugos duomenų lapo parengimo dieną ir yra tinkama, jei produktas yra naudojamas pagal nustatytas sąlygas ir paskirtį nurodytą ant pakuotės ar techninėje rekomendacijoje. Tai ne specifikacijos lapas, ir pateikti duomenys neturėtų būti laikomi techninėmis charakteristikomis. Informacija šiame medžiagos/mišinio saugos duomenų lape gauta iš šaltinių, kuriuos mes laikome patikimais. Tačiau informacija yra pateikta be jokios garantijos, išreikštos arba numanomos, susijusios su jos teisingumu. Šiame dokumente pateikta tam tikra informacija ir padarytos išvados yra iš šaltinių, kitokių nei tiesioginiai pačios medžiagos/mišinio testų duomenys. Produkto tvarkymo, sandėliavimo, naudojimo ir utilizavimo sąlygos arba metodai yra už mūsų kontrolės ribų ir apie juos mes galime nežinoti. Dėl šios ir kitų priežasčių mes neprisiimame atsakomybės ir aiškiai atsisakome atsakomybės už praradimą, žalą ar išlaidas, bet kaip susijusias su šio produkto tvarkymu, sandėliavimu, naudojimu arba utilizavimu. Jeigu produktas naudojamas, kaip komponentas kitame produkte, medžiagos saugos duomenų lapo informacija negali galioti.